

KIEZEN VOOR KOOPIKRAFT

**SP-TEGENBEGROTING
SEPTEMBER 2008**

SP.

SP.

KIEZEN VOOR KOOPTKRACHT

SP-TEGENBEGROTING SEPTEMBER 2008

SP-tegenbegroting: Kiezen voor koopkracht

Nederland had ook het afgelopen jaar economisch de wind mee, maar veel mensen hebben daar niet of nauwelijks iets van gemerkt. Terwijl aan de top de salarissen opnieuw fors stegen, hielden de mensen met de lagere en middeninkomens minder over in hun portemonnee. Voor komend jaar is de verwachting dat weer de mensen met de laagste inkomens erop achteruit zullen gaan.

De geplaagde publieke sector zag ook weinig terug van de economische voorspoed. De zorgvraag stijgt, maar het kabinet blijft bezuinigen op zorg. De Nederlandse kenniseconomie schreeuwt om meer en betere docenten en studenten op scholen en universiteiten, maar investeringen van het kabinet blijven achter. Het openbaar vervoer zou voor velen een goede vervanger van de auto kunnen zijn, maar het kabinet zet geen stap om bus of trein goedkoper en toegankelijker te maken en weigert zo dus ook het fileprobleem op te lossen.

In deze tegenbegroting maakt de SP andere, socialere, keuzes dan het kabinet – maar geen duurdere. Voor hetzelfde geld verbeteren wij de koopkracht van de lagere en middeninkomens, onder andere met een verhoging van het minimumloon. Wij verlagen de zorgverzekeringspremie voor de minst draagkrachtigen naar 400 euro en doen niet aan pesterijen als het schrappen van de sta-op-stoel uit het basispakket. We investeren in meer handen aan het bed en meer mensen voor de klas en een beter en goedkoper openbaar vervoer.

We kunnen dat betalen door de bureaucratie in de zorg echt aan te pakken, door het ambitieniveau van ons leger te verlagen en het navenant te bewapenen en door de massale inhuur van externe deskundigen door de overheid aan banden te leggen. Maar we gaan het vooral betalen door de mensen, bedrijven en multinationals die het de afgelopen jaren zo ontzettend goed hebben gedaan in Nederland te vragen solidair te zijn met hen die het minder hebben. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten weer dragen.

Politiek is het maken van keuzes. In deze tegenbegroting staan de keuzes van de SP, keuzes die socialer, menselijker en eerlijker zijn dan de keuzes van het vierde kabinet-Balkenende.

Onze maatregelen verbeteren de koopkracht van de bevolking. Concreet hebben deze heldere en duidelijke keuzes van ons tot gevolg dat de koopkracht van de mensen met een laag of middeninkomen stijgt en die van de mensen met de hoogste inkomens daalt. Omdat we in deze tegenbegroting voorstellen niet meer uit te geven dan het kabinet, komt het begrotingsoverschot uit op 1,3 procent BBP.

De alternatieve begroting is onderverdeeld in investeringen, besparingen, lastenverlichtingen en lastenverzwaringen. In het onderstaande schema staan de bijbehorende bedragen.

Effect voorstellen SP	Miljarden €
Investerings	6,0
Besparingen	5,1
Lasten	0,9
Effect op EMU Saldo	0,0
Begrotingsoverschot als % BBP	1,3

Investeringsen

Het vierde kabinet-Balkenende komt in zijn tweede begroting wederom met een groot aantal verkeerde bezuinigingen en belastingverhogingen. Voorbeelden zijn de nieuwe bezuinigingen op de AWBZ-zorg voor ouderen, gehandicapten en zieken, en de bezuinigingen op de kinderopvang. Met onze voorstellen worden die onwenselijke bezuinigingen ongedaan gemaakt en extra investeringen gedaan om een samenleving te creëren die gebaseerd is op solidariteit, waar meer rekening wordt gehouden met de mensen met een kleine portemonnee, maar waar tegelijkertijd de belangen van de middeninkomens niet vergeten worden. We investeren in onze ouderen, want dat hebben zij na al die jaren van keihard werken verdiend.

Koopkracht

In de sociale zekerheid maken we beduidend andere keuzes die gunstiger zijn voor de koopkracht, zoals een extra verhoging van het wettelijk minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen met 1,25 procent en de invoering van de inkomensafhankelijke arbeidskorting. De WGA-uitkering, de opvolger van de WAO, gaat met 5 procent omhoog. Ook komt er een betaald ouderschapsverlof van zes maanden. Het openbaar vervoer wordt goedkoper in plaats van duurder. Voor ouderen en kinderen onder 12 jaar wordt het zelfs gratis.

Eerlijk delen

In de gezondheidszorg is een aantal jaren geleden de 'omgekeerde solidariteit' ingevoerd. Door het eigen risico betaalt ziek voor gezond. In feite gaat het om het de afbraak van de solidariteit. Wij delen eerlijker door het basispakket te vergroten in plaats van te beperken – zoals het kabinet wil – en door het eigen risico af te schaffen. Daarnaast willen we armoede flink aanpakken. We kiezen daarbij onder andere voor extra investeringen in de schuldhulpverlening.

Publieke sector

Het verzorgen van goed onderwijs is een kostbare zaak. Naast forse investeringen, kiest de SP ervoor om leraar en leerling weer in het middelpunt te zetten. Verbetering van arbeidsvoorwaarden is hierbij van groot belang. Maar tegelijkertijd moet ook aan de verslechterende positie van studenten aandacht gegeven worden. Daarom wil de SP een hogere aanvullende beurs voor studenten uit gezinnen met een laag inkomen, en eindelijk een OV-kaart voor MBO-studenten. Dit zorgt ervoor dat de verschillen tussen HBO- en MBO-leerlingen verdwijnen. Er zijn MBO'ers die niet de studie van hun eerste keuze doen of zelfs besluiten te gaan werken en niet te studeren, omdat zij de reiskosten niet kunnen betalen. En dat is iets wat wij niet willen, want ook MBO-leerlingen moeten alle kans krijgen om zich te ontplooiën.

De SP komt ook met een geheel nieuw plan voor het verbeteren van de mobiliteit. Het openbaar vervoer wordt gratis voor iedereen boven 65 en onder 12 jaar. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de verbetering en in nieuwe vormen van openbaar vervoer. Ook wordt er 10 procent korting op trein en buskaartjes ingevoerd. Op die manier moet het openbaar vervoer een waardige vervanger van de auto worden.

Investerings	Miljarden €
Sociale zekerheid	1,0
Zorg	2,8
Innovatie, onderwijs en kennis	0,8
Veiligheid	0,3
Rest	1,2
Totaal	6,0

Sociale zekerheid

- **Extra verhoging uitkeringen en lonen**

Structurele verhoging van het wettelijk minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen met 1,25 procent (€ 450 mln.).

- **Verhoging WGA-uitkering met 5 procent**

De WGA-uitkering wordt verhoogd met 5 procent (€ 30 mln.).

- **Armoedebestrijding en schuldhulpverlening gemeenten**

Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om armoede te bestrijden door verruiming van de mogelijkheden voor bijzondere bijstand, het afschaffen van bijzondere bijstand in de vorm van leenbijstand en invoering van de categoriale bijstand. Daarnaast wordt de schuldhulpverlening in de gemeenten verbeterd en voor het wegwerken van wachtlijsten voor mensen met een schuldenprobleem komt meer geld beschikbaar (€ 25 mln.).

- **Wettelijk recht op betaald ouderschapsverlof**

Er komt een wettelijk recht op betaald (70 procent van het minimumloon) ouderschapsverlof van 6 maanden en meer mogelijkheden voor zorgverlof, waaronder waakverlof (€ 180 mln.).

- **Verbetering sociale werkplaatsen en verbeteren arbeidsomstandigheden**

Voor het bestrijden van wachtlijsten, het verbeteren van arbeidsomstandigheden en de veiligheid en het verbeteren van individuele begeleiding komt meer geld beschikbaar (€ 50 mln.).

- **Verbeteren WWB**

De WWB wordt verbeterd door de alleenstaande ouderuitkering niet om te zetten naar een alleenstaanden uitkering als het kind 18 jaar wordt (€ 14 mln.).

- **Uitbreiden arbeidsinspectie**

De arbeidsinspectie wordt flink uitgebreid waarvoor het budget met 20 miljoen wordt verhoogd. Op die manier kunnen slechte arbeidsomstandigheden worden aangepakt (€ 20 mln.).

- **Leerwerkbedrijven**

Gemeenten krijgen de mogelijkheid om leerwerkbedrijven op te richten, waar mensen die (nog) geen werk kunnen vinden scholing en praktijkervaring wordt aangeboden tegen een eerlijk loon. In de publieke sector worden daardoor nieuwe banen (gemiddeld 130 procent WML) geschapen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (€ 100 mln.).

- **Geen bezuiniging op de bijstand tot 27 jaar**

De bezuiniging van het kabinet op de bijstand tot 27 jaar wordt niet doorgevoerd (€ 80 mln.).

- **Budget bijstand**

De besparing op het reïntegratie budget leidt tot een marginaal hoger beroep op de bijstand. Per saldo wordt er fors bespaard omdat het overgrote deel van deze reïntegratie subsidies verspild geld is (€ 40 mln.).

Zorg

- **Afschaffen eigen risico**

Het verplichte eigen risico wordt afgeschaft (€ 1,45 mrd.).

- **Uitbreiding basispakket**

De plannen van dit kabinet om te schrappen in het basispakket worden teruggedraaid. De sta-op-stoel komt bijvoorbeeld terug in het pakket en er is geld over voor innovatieve middelen (€ 300 mln.).

- **Gedragseffect pakketverbreding**

Omdat we het pakket uitbreiden zullen mensen meer van die zorg gebruik maken (€ 50 mln.).

- **Aanpak werkdruk zorgsector, meer personeel**

Er komt een impuls om de werkdruk te verlagen, door extra middelen voor meer handen aan het bed.

Dit is onder andere nodig om iets te doen aan de schrijnende toestanden in de verpleeghuizen (€ 150 mln.).

- **Aanpak werkdruk, meer personeel in de gehandicaptenzorg en GGZ**

Voor de gehandicaptenzorg en de GGZ zijn ook meer handen aan het bed nodig om de werkdruk te verlagen (€ 100 mln.).

- **Extra investeringen maatschappelijke zorgverlening**

Mantelzorg en ondersteuning, preventie, versterking eerste lijn en uitbreiding maatschappelijk werk (€ 100 mln.).

- **Ongedaan maken taakstelling ziekenhuizen**

Ziekenhuizen hebben de afgelopen tijd meer mensen geholpen dan in hun taakstelling stond. Het is belangrijk dat er geen limiet aan behandelingen wordt gehangen, anders ontstaan er onnodige wachtlijsten. De kapitaallasten worden niet meer bij ziekenhuizen gelegd waardoor kosten voor ziekenhuizen om onder andere reserves aan te leggen vervallen (€ 130 mln.).

- **Uitbreiden daklozenopvang**

Alle daklozen moeten zo snel mogelijk opvang aangeboden krijgen. Nu is er vaak nog een tekort aan opvang (€ 25 mln.).

- **Geen bezuiniging AWBZ**

De aanspraken op ondersteunende en activerende begeleiding worden niet beperkt (€ 100 mln.).

- **Bestrijding wachtlijsten jeugd GGZ**

Extra investeringen zijn nodig voor het aantrekken van meer personeel en uitbreiding van het aantal behandelplaatsen in de jeugd-GGZ (€ 30 mln.).

- **Geen bezuiniging kinderopvang tot twee keer modaal**

Er wordt niet bezuinigd op de overheidsbijdrage voor de kinderopvang voor ouders met een inkomen tot twee keer modaal. De overheid betaalt niet meer mee aan de bemiddelingskosten voor de kinderopvang die nu vooral in de zakken van bemiddelingsbureaus belanden (€ 350 mln.).

Onderwijs

- **Verbetering arbeidsomstandigheden leraren**

Verbetering van de arbeidsomstandigheden, verlaging van de werkdruk, verhoging van de salarissen, conciërges, ondersteunend personeel, aanpak schooluitval en kleinere klassen (€ 600 mln.).

- **Aanvullende beurs**

Studenten uit een gezin met een laag inkomen krijgen een hogere aanvullende beurs (€ 50 mln.).

- **Onderzoek en promovendi**

Meer investeringen worden gedaan in onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast komen er meer promovendi en een verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor promovendi (€ 40 mln.).

- **OV MBO**

Studenten op het MBO krijgen recht op een OV-kaart als ze ouder zijn dan 18 jaar. Maar ook de mbo-ers onder de 18 jaar oud moeten een ov-kaart krijgen (€ 120 mln.).

Veiligheid

- **Meer agenten, rechters en officieren van justitie**

Er komen extra agenten op straat door te investeren in wijkagenten, wijkteams en toezichthouders en door het administratieve werk zoveel mogelijk te laten verrichten door administratieve krachten. Niet alleen meer blauw op straat is van belang. Om te voorkomen dat de vervolging vastloopt wordt de capaciteit van de rechterlijke macht uitgebreid (€ 80 mln.).

- **Schrappen bezuiniging rechtsbijstand**

De bezuiniging op de rechtsbijstand, waardoor de toegang tot het recht verder in gevaar komt, wordt teruggedraaid. De uurvergoeding voor de sociale advocatuur is al jaren niet meer gestegen (€ 80 mln.).

- **Verbetering voor justitieel regime en reclassering**

De bezuinigingen van de afgelopen jaren worden teruggedraaid. In de gevangenis wordt al begonnen met de aanpak van verslaving en andere problemen, en voor resocialisatie wordt gekwalificeerd personeel aangetrokken. Ex-gedetineerden krijgen meer begeleiding bij hun terugkeer in de maatschappij. Ook wordt er niet bezuinigd door meer mensen in één cel op te sluiten (€ 100 mln.).

- **Fraude en witwasbestrijding**

Om de fraudebestrijding te intensiveren moet er meer capaciteit en deskundigheid bij de politie, bij het OM en bij de rechterlijke macht komen. Er komt een Nationaal coördinator fraudebestrijding om de huidige versnippering tegen te gaan. Ook komt er een fraude-onderzoeksbureau bij de Tweede Kamer (€ 20 mln.).

Overige investeringen

- **Verbetering OV totaal**

Voor het gratis maken van openbaar vervoer voor 65 plus en 12 min, en het verder verbeteren van het openbaar vervoer is extra geld beschikbaar. Er komen proeven met nieuwe vormen OV zoals sneldiensten, 10 procent korting op trein en buskaartjes (€ 400 mln.).

- **Ontwikkelingssamenwerking**

Het kwijtschelden van exportkredietenschulden van het Nederlandse bedrijfsleven wordt niet meer tot ontwikkelingshulp gerekend (€ 150 mln.).

- **Centraal Fonds voor de volkshuisvesting**

We draaien de Vennootschapsbelasting voor woningcorporaties terug en vervangen deze door een tijdelijke heffing van € 500 miljoen die gestort wordt in het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting. Alle corporaties met weinig geld en goede projecten kunnen daar vervolgens een beroep op doen, op basis van transparante criteria. Zo wordt het geld niet uit de sector weggeroofd, maar vindt er een vorm van verevening plaats op basis van draagkracht en behoefte (€ 500 mln.).

- **Cultuur**

We verdubbelen het bedrag dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap besteed aan cultuur. Een stap in de richting van de 1 procent van de rijksbegroting voor cultuur. Bestemd voor theaters, musea, amateurkunst etc. (€ 50 mln.).

- **Duurzame landbouw**

Inkomenssteun voor boeren moet gericht ingezet worden door het te gebruiken ter bevordering van biologische landbouw door middel van een vlakke hectarepremie (€ 100 mln.).

Besparingen en slimmere inzet van middelen

Nog steeds wordt er bij de overheid op een aantal terreinen veel geld verspild. Soms door een slechte uitvoering, zoals bij de automatisering van de belastingdienst, soms door de verkeerde beleidskeuzes.

Ambtenaren aan het werk

Het inhuren van externen, dat op grote schaal door de overheid gebeurt, levert weliswaar minder ambtenaren op, maar per saldo is de overheid veel duurder uit. Het afgelopen jaar is er bijna 1,2 miljard euro aan uitgegeven. De SP wil de inhuur van externen daarom maximeren. Dat gebeurt door voor alle ministeries een apart budget voor de inhuur van externen in te voeren met een maximum dat in totaal 125 miljoen lager ligt. Van de aanpak van de topsalarissen van ambtenaren moet nu echt werk gemaakt worden, zowel in de publieke als in de semi-publieke sector.

Defensie slagvaardiger

Ook op defensie kan flink worden bezuinigd. Er moet minder worden uitgegeven aan dure wapens die alleen geschikt zijn voor het soort offensieve oorlogen waar Nederland niet aan mee zou moeten doen. De kosten van de Nederlandse missie in Uruzgan moeten beter in kaart worden gebracht, zodat we er niet achteraf ontdekken dat ze een stuk hoger zijn uitgevallen.

Minder bureaucratie in de zorg

In de zorg kan worden bezuinigd door te stoppen met de overbodige en bureaucratische controles. Verpleegkundigen en artsen zijn daardoor onnodig veel tijd kwijt aan administratieve taken. Tijd die beter besteed kan worden aan het verlenen van zorg. In de zorg kan ook geld bespaard worden door de prijzen van geneesmiddelen te laten dalen door het aanscherpen van de prijzenwet.

Geld slimmer besteden

Op enkele terreinen kan geld veel effectiever worden ingezet, bijvoorbeeld op het gebied van re-integratie. Er blijft te veel geld hangen bij de commerciële re-integratiebedrijven. De mensen die moeten re-integreren profiteren er amper van.

Ook op het gebied van verkeer en vervoer kan overheidsgeld effectiever worden ingezet door meer in te zetten op openbaar vervoer, dan op extra asfalt. De vliegtaks kan effectiever door relatief milieuvriendelijke toestellen minder te belasten dan toestellen die veel vervuiling veroorzaken en door de vliegtaks te koppelen aan de gevlogen afstand. Ook wordt aan de oneerlijke praktijk een einde gemaakt dat overstappende passagiers geen vliegtaks hoeven te betalen en opstappende passagiers wel.

Besparingen	Miljarden €
Sociale zekerheid	0,3
Zorg	3,8
Innovatie, onderwijs en kennis	0,1
Overig	1,0
Totaal	5,0

Sociale zekerheid

• Beperken re-integratiegelden

De subsidies voor re-integratietrajecten worden verminderd. Zonder te beoordelen wat de perspectieven zijn worden momenteel aan werkloze mensen en mensen in de bijstand allerlei dure re-integratietrajecten aangeboden. Vaak verbeteren deze trajecten het perspectief van mensen totaal niet. Alleen de commerciële re-integratie-bedrijven worden er beter van (€ 250 mln.).

• Prestatieverplichting WIA/ Wajong

Werkgevers, vooral grotere, moeten meer mensen met een handicap of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid in dienst nemen. Dit levert een besparing op voor de WIA/ Wajong (€ 50 mln.).

• Boete werkgevers WIA/ Wajong

Werkgevers die niet aan de prestatieverplichting voldoen, krijgen een heffing (€ 10 mln.).

Zorg

• Afschaffing zorgtoeslag

De zorgtoeslag wordt afgeschaft omdat de nominale premie wordt verlaagd naar 400 euro. Tegelijkertijd wordt een nieuwe inkomensafhankelijke premie ingevoerd. Over het inkomen tot 16.000 euro bruto per jaar wordt geen inkomensafhankelijke premie geheven. Mensen met een minimuminkomen betalen daardoor geen inkomensafhankelijke premie. Hiermee kan de bureaucratie van 5 miljoen zorgtoeslagen per jaar bespaard worden (€ 3,75 mrd.).

Onderwijs

• Innovatie primair onderwijs en MBO

Bezuiniging op innovatie in het primair onderwijs en op schoolbegeleiding. Daarnaast een bezuiniging voor innovatie MBO (€ 30 mln.).

• Onderwijs verzorging

Bezuiniging op de subsidiëring op grond van de wet SLOA (€ 20 mln.).

Veiligheid

• Fraude en witwasbestrijding

Een betere bestrijding van fraude en witwassen zal leiden tot extra inkomsten (€ 20 mln.).

Overige besparingen

• Defensie

Defensie kan in 2009 extra bezuinigen door extra reducties in vooral materieel. Nederland kan toe met minder marineschepen toe (fregatten, onderzeeërs etc), minder materieel voor de landmacht (tanks, pantserhouwitsers), en minder F16's (€ 300 mln.).

• Verhogen boetes toezichthouders

De boetes van toezichthouders (NMA, DTE, AFM, en OPTA) worden verhoogd tot maximaal 25 procent van de omzet; daarnaast wordt er meer nadruk gelegd op vervolging door boeteoplegging (€ 125 mln.).

- **Betere vliegtaks**

Een Landing and Take Off (LTO) heffing is een goed alternatief en levert een bescheiden bijdrage aan het gelijk-trekken van concurrentie tussen vliegtuig, trein, en auto. De helft hiervan komt ten laste van buitenlandse bedrijven en is daarmee geen lastenverzwaring (€ 125 mln.).

- **Minder aanleg wegen**

Er zijn miljarden begroot voor de wegverbreding en aanleg. Omdat we prioriteit aan het openbaar vervoer geven, kiezen we ervoor om aan deze aanleg van wegen minder uit te geven (€ 150 mln.).

- **Externe inhuur**

Bezuinigen op de uitgaven aan externe deskundigheid. We gaan een eerste stap zetten door ongeveer 10 procent te bezuinigen op het bedrag dat in 2007 is uitgegeven aan externe deskundigheid. Daartoe krijgt ieder ministerie een maximumbudget voor uitgaven aan externe deskundigheid (€ 125 mln.).

- **Niet doorvoeren van verhoging vergoeding politieke ambtsdragers**

De door het kabinet voorgestelde verhoging van de vergoeding voor burgemeesters, Statenleden, Kamerleden en dergelijke wordt niet doorgevoerd (€ 28 mln.).

- **Afschaffen bedrijfstoelag**

Dit was inkomenssteun voor boeren die wij gericht willen gaan inzetten. Namelijk gebruiken ter bevordering van biologische landbouw door middel van een vlakke hectarepremie (€ 80 mln.).

Lasten eerlijker

Extra uitgaven en besparingen hebben invloed op wat burgers te besteden hebben. Maar ook het stelsel van belastingen, heffingen en premies heeft die invloed. Belastingen zorgen ervoor dat de overheid over voldoende middelen beschikt om een goed stelsel van publieke voorzieningen te financieren. De SP wil de lasten ook eerlijker verdelen zodat mensen die dat het meeste nodig hebben wat meer ruimte krijgen in hun portemonnee.

Werken moet lonen

Een belangrijke maatregel is de invoering van de inkomensafhankelijke arbeidskorting. Die zorgt er onder andere voor dat werken weer lonend wordt, ook voor mensen die niet veel meer dan het minimumloon verdienen. Daarmee levert deze korting een bijdrage aan het bestrijden van de armoedeval. De WW-premie wordt niet afgeschaft. De afschaffing van de WW-premie pakt gunstiger uit naarmate werknemers meer verdienen. In de plaats daarvan verhogen wij de arbeidskorting voor alle werkenden. Daardoor krijgen alle werknemers hetzelfde bedrag aan lastenverlichting. Dat is gunstiger voor werkenden met een laag inkomen dan het afschaffen van de WW-premie.

Zorg

De zorgtoeslag, het eigen risico en de maximum inkomensgrens voor de werkgeverspremie worden afgeschaft. Tegelijkertijd verlagen we de nominale premie naar ongeveer 400 euro, flink minder dus dan de huidige 1100 euro. En we voeren een procentuele werknemerspremie van ongeveer 4,75 procent in met een vrijstelling van ongeveer 16 duizend euro. Dat betekent dat mensen met een minimuminkomen nog volledig zijn vrijgesteld van de inkomensafhankelijke premie. Per saldo zijn deze wijzigingen ook gunstig voor de middeninkomens omdat zij profiteren van de veel lagere nominale premie en nu niet of nauwelijks zorgtoeslag ontvangen. Mensen met hoge inkomens gaan meer betalen, maar dat is ook rechtvaardig omdat zij enorm geprofiteerd hebben van de invoering van het huidige zorgstelsel. De voorstellen ten aanzien van de zorgverzekeringspremie zijn apart doorgerekend door het CPB en te vinden op: www.sp.nl/nieuws/nwsoverz/div/080828doorrekeningcpb.pdf

De bezuinigingen in het basispakket van de zorgverzekering worden teruggedraaid zodat de mensen voor dezelfde zaken verzekerd blijven en zich niet aanvullend hoeven te verzekeren voor bijvoorbeeld de sta-op-stoel. De buitengewone uitgavenregeling, waarmee buitengewone uitgaven meestal op het gebied van zorg via de belasting worden verrekend en een gedeelte wordt terugbetaald, blijft in stand. De bril wordt niet meer tot de specifieke kosten gerekend.

Wij vinden dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Veel belastingvoordelen zijn momenteel echter aan geen enkele inkomensgrens gebonden. Dat geldt bijvoorbeeld voor de belastingvrijstelling voor pensioensparen. Het is goed dat het opbouwen van een pensioen fiscaal wordt gesubsidieerd, maar het is niet nodig dat ook mensen met een hoog inkomen ongelimiteerd belasting kunnen aftrekken. Doordat zij meer belasting kunnen aftrekken tegen een hoger percentage profiteren mensen met een hoog inkomen nu veel meer dan mensen met een modaal inkomen of minder. Om hier iets aan te doen worden deze aftrekmogelijkheden gemaximeerd.

De afgelopen jaren zijn vooral de grote multinationals een steeds kleiner deel van de totale belastinginkomsten gaan betalen. Volgens de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) is Nederland zelfs een belastingparadijs voor multinationals. De recente verlaging van de winstbelasting wordt daarom ongedaan gemaakt. Daardoor gaan bedrijven weer meer bijdragen en stijgt het tarief naar 29,6 procent. Ook komt er een heffing op de winning van olie en gas. De olie en het gas in de Nederlandse bodem is immers ons nationaal ver-

mogen, waar wij allemaal van moeten profiteren. Er komt geen rentebox waardoor internationale concerns over rente van dochterbedrijven in het buitenland nog maar 5 procent belastingen zouden hoeven te betalen.

Veel buitenlandse werknemers hoeven over 30 procent van hun inkomsten geen belasting te betalen omdat deze inkomsten worden aangemerkt als onkosten. Deze aftrek is onafhankelijk van de hoogte van het inkomen. Wij beperken het voordeel tot een inkomen van 70.000 euro per jaar.

In ons verkiezingsprogramma stellen we voor de hypotheekrente aftrek af te toppen op 350.000 euro. Als eerste stappen stellen we daarom voor volgend jaar het bedrag te maximaleren op 1 miljoen euro. Deze maatregel zal alleen de hoogste inkomens treffen.

Lastenverlichting

Sociale Zekerheid

• **Inkomensafhankelijke arbeidskorting**

Om de armoedeval te bestrijden wordt voor werknemers met een laag inkomen een speciale belastingkorting ingevoerd. Die belastingkorting loopt vanaf een inkomen van 40 procent van het minimumloon tot 100 procent minimumloon, blijft dan gelijk tot een inkomen van 140 procent van het minimumloon en wordt dan langzaam afgebouwd tot € 0 bij 170 procent van het minimumloon. Deze korting komt bovenop de algemene arbeidskorting en de inkomensafhankelijke arbeidskorting van het kabinet (€ 1,2 mrd.).

• **Verhoging arbeidskorting in plaats van afschaffen WW-premie**

In plaats van de WW-premie af te schaffen wordt de arbeidskorting verhoogd. Het afschaffen van de WW-premie is namelijk gunstiger voor de hogere inkomens, dit geldt niet voor verhoging van de arbeidskorting (€ 1,8 mrd.).

Zorg

• **Eerlijkere premieheffing in de zorg**

De nominale premie voor ziektekosten wordt verlaagd van ongeveer 1100 euro naar 400 euro (€ 8,63 mrd.). Tegelijkertijd wordt een nieuwe inkomensafhankelijke ziektekostenpremie ingevoerd van ongeveer 4,75 procent ingevoerd. Over het bruto-inkomen tot ongeveer 16 duizend euro hoeft geen premie te worden betaald (€ 6,25 mrd.). De maximuminkomensgrens voor de inkomensafhankelijke werkgeverspremie wordt geschrapt waardoor de premie kan dalen tot ongeveer 5,75 procent. De afschaffing van het eigen risico en de uitbreiding van het basispakket leiden tot iets hogere ziektekostenpremies voor werknemers en werkgevers omdat deze kosten nu op basis van solidariteit worden opgebracht. Daar staat natuurlijk tegenover dat mensen het eigen risico niet meer zelf hoeven te betalen en de premie voor het aanvullende pakket omlaag gaat (€ 0,54 mrd.).

• **Instandhouden BU-regeling**

De buitengewone uitgavenregeling wordt in stand gehouden waardoor ook geen compensatie nodig is. De bril komt niet meer te vallen onder de specifieke kosten (€ 650 mln.).

Overige lastenverlichtingen

• **Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek tot € 70.000 tarief naar 50 procent**

De investeringsaftrek voor startende ondernemers, zowel vennootschappen als zelfstandigen, wordt verdubbeld. Door deze starters-investeringsaftrek kan een startende ondernemer drie jaar lang een groter deel van de investeringen aftrekken van de winst. Voor zelfstandigen willen we de aftrek voor investeringen tot 70.000 euro verhogen met 50 procent. Hierdoor kunnen ook de zelfstandigen die al langer ondernemer zijn een groter deel van hun investeringen van de winst aftrekken (€ 150 mln.).

• **Tegemoetkoming wegenbelasting**

Vanwege de hoge brandstofprijzen aan de pomp krijgt de automobilist een tegemoetkoming via een verlaging van de wegenbelasting (€ 150 mln.).

Lastenverzwaring

Sociale Zekerheid

- **Aftoppen pensioenpremie aftrek**

De aftrekbaarheid van pensioenpremies kent geen enkele maximering. Dit belastingvoordeel willen wij daarom aftoppen bij anderhalf keer modaal wat neerkomt op ruim 45.000 euro (€ 1 mrd.).

- **Geen verlaging van de WW-werknemerspremie**

De AWF-premie voor werknemers blijft gehandhaafd omdat we het eerlijker vinden de koopkracht van werknemers via een hogere arbeidskorting te verbeteren (€ 1,2 mrd.).

- **Geen verlaging van de WW-werkgeverspremie**

De AWF-premie voor werkgevers blijft gehandhaafd (€ 430 mln.).

- **Pseudo WW-premie blijft gehandhaafd**

De verlaging van de pseudo WW-premie wordt teruggedraaid (€ 450 mln.).

Zorg

- **Verhoging werkgeversbijdrage kinderopvang**

De werkgeversbijdrage wordt verhoogd van 0,34 procent naar 0,37 procent van de opslag op de sectorpremie (€ 50 mln.).

- **Verbreding AWBZ naar alle schijven, toptarief wordt 55 procent**

Er komt een verbreding van de grondslag AWBZ naar alle schijven. Het toptarief stijgt hierdoor naar 55 procent (€ 600 mln.).

- **Afschaffen eigen risico**

Eigen risico bij de ziektekostenverzekering wordt afgeschaft (€ 1,38 mrd.).

Overige lastenverzwaringen

- **Betere vliegtaks**

De vliegtaks kan effectiever door relatief milieuvriendelijke toestellen minder te belasten dan toestellen die veel vervuiling veroorzaken en door de vliegtaks te koppelen aan de gevlogen afstand. Ook wordt aan de oneerlijke praktijk een einde gemaakt dat overstappende passagiers geen vliegtaks hoeven te betalen en opstappende passagiers wel (€ 125 mln.).

- **Aftoppen hypotheekrenteaftrek**

De hypotheekrenteaftrek wordt gemaximeerd op de rente over hypotheekschulden van maximaal 1 miljoen euro (€ 20 mln.).

- **Heffing op winning koolwaterstoffen**

Door de fors gestegen oliepijzen verdienen de multinationals als Shell en Esso fors meer van de winning van ons aardgas. Een deel van deze winsten wordt afgeroomd via een heffing op de winning van koolwaterstoffen. (€ 500 mln.).

- **Verhoging winstbelasting naar 29,6 procent**

De verlaging van de winstbelasting van voorgaande begroting worden teruggedraaid naar het oude niveau van 29,6 procent. Het is een ongerichte en onnodige lastenverlichting voor grote bedrijven (€ 1,89 mrd.).

- **Rentebox komt te vervallen**

De rentebox waarbij multinationals rente inkomsten tegen een zeer laag tarief van 5 procent kunnen belasten is een vorm van schadelijke belastingconcurrentie. Om deze reden wordt de rentebox ook onderzocht door de Europese Commissie (€ 360 mln.).

- **Aftoppen 30 procent-regeling op € 70.000**

De 30 procent-regeling is bedoeld voor buitenlandse werknemers die volgens bedrijven moeilijk te vinden zijn. Zij kunnen 30 procent van hun bruto inkomsten als een onkostenvergoeding aanmerken waardoor over dit gedeelte van hun inkomen geen belasting hoeft te worden betaald. Dit willen we maximeren op 21.000 euro (dit wordt bereikt bij een inkomen van 70.000 euro). Buitenlandse werknemers met een hoger inkomen (bijvoorbeeld uit het buitenland gehaalde topmanagers) moeten over de rest van hun inkomen dan gewoon belasting betalen (€ 100 mln.).

Lastenneutraal

- **Vervanging vennootschapsbelasting voor woningcorporaties**

We vervangen de vennootschapsbelasting voor woningcorporaties door een tijdelijke heffing van 500 miljoen euro die gestort wordt in het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting (€ 0 mln.).

- **Kinderbijslag inkomensafhankelijk**

De kinderbijslag wordt inkomensafhankelijk (€ 0 mln.).

- **Vervallen verlaging alleenstaande ouderkorting**

De voorgestelde verlaging van de alleenstaande ouderkorting met 840 euro in combinatie met de verhoging van de inkomensafhankelijke combinatiekorting gaat niet door (€ 0 mln.).

- **Doorwerkbonus**

Doorwerkbonus wordt geschrapt en vervangen door hogere arbeidskorting. De doorwerkbonus voor mensen die na hun 65ste doorwerken komt te vervallen en wordt vervangen door een verhoging van de arbeidskorting van 190 miljoen. Deze komt bovenop de voorgestelde verhoging van de arbeidskorting omdat de WW-premie niet worden afgeschaft (€ 0 mln.).

- **Vervallen BPM/MRB schuif**

Het kabinet wil de BPM stapsgewijs verlagen als voorbereiding op de invoering van de filebelasting. Tegelijkertijd wil het kabinet de wegenbelasting, de MRB, stapsgewijs verhogen. Het kabinet heeft afgesproken deze verhoging van de wegenbelasting alleen voor personenauto's door te voeren omdat vrachtwagens en andere bedrijfswagens geen BPM kennen. De SP wil deze filebelasting niet en dus ook deze verschuiving niet. Daarom wordt de verhoging van de wegenbelasting in combinatie met de verlaging van de BPM teruggedraaid (€ 0 mln.).

